

Vodja za družbeno odgovornost – nova vseevropska certifikacija

Tomislav Rozman, Romana Vajde Horvat, Vesna Lešnik Štefotič, Zmago Fluks

1 Uvod

1.1 Kaj je družbena odgovornost

Trajnostni razvoj, skrb za okolje, pravična trgovina, socialno podjetništvo, družbena odgovornost so termini, ki jih vse pogosteje slišimo in tudi uporabljamo v vsakdanjiku.

Vse več je ozaveščenih potrošnikov, ki se odločajo za nakup izdelkov, ki veljajo za družbeno odgovorne. To so npr. ekološki izdelki, pri katerih se ne uporabljajo sredstva, ki bi lahko škodovala okolju ali izdelki pravične trgovine, ki zagotavlja, da so bili vsi vpleteni v proizvodnjo izdelka primerno nagrajeni. Študije (Strandberg, 2009 str. 6) kažejo, da so zaposleni v družbeno odgovornih podjetjih bolj zadovoljni in motivirani za delo, fluktuacija zaposlenih pa je nižja. Prav tako so takšna podjetja v prednosti pri pridobivanju novih poslovnih partnerjev, saj želijo podjetja sodelovati z organizacijami, ki delujejo etično. Družbeno odgovorno obnašanje torej prinaša organizaciji številne prednosti prav tako pa ugodno vpliva na njeno okolje (skupnost, ekosistem ipd).

Z namenom širjenja pozitivnih rezultatov družbene odgovornosti je bil leta 2010 tudi pripravljen standard ISO 26000 Napotki za družbeno odgovornost. Le-ta je namenjen implementaciji družbene odgovornosti v vseh vrstah organizacij ne glede na velikost ali dejavnost.

ISO 26000 (ISO 26000, 2010) definira družbeno odgovornost kot »odgovornost organizacije za vplive svojih odločitev in aktivnosti na družbo in okolje s preglednim in etičnim obnašanjem, ki:

- prispeva k trajnostnemu razvoju, vključno z zdravjem in blaginjo družbe,
- upošteva pričakovanja ključnih partnerjev,
- je v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi standardi obnašanja in
- je vgrajena v celotno organizacijo ter se izvaja tudi v odnosih z okoljem organizacije.»

Poenostavljeno lahko rečemo, da je družbeno odgovorno obnašanje prostovoljna obveza organizacije, da pri svojih odločitvah in aktivnostih upošteva tudi vplive na družbo in okolje. Je način delovanja organizacije in lahko postane tudi sredstvo za razvoj in pridobivanje konkurenčne prednosti (DCCA, 2006).

V okviru projekta SOCIRES in vseživljenjskega učenja smo pričeli z razvojem novih vsebin, certifikacije in izobraževanj na temo družbene odgovornosti, s čimer želimo izboljšati zavedanje o tem področju.

1.2 O vseživljenjskem učenju

Program vseživljenjskega učenja v okviru Evropske komisije (ECEA, 2012) omogoča prebivalcem v vseh življenjskih obdobjih, da se dodatno izobražujejo na različnih področjih. Ta program financira množico projektov mreženja, prenosa znanja, mobilnosti in priprave učnih gradiv. Proračun programa za obdobje 2007-2013 je okoli 7 milijard €. Podprogrami, kot so Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvik, ciljajo na različne ciljne skupine, kot so: šole, visokošolsko izobraževanje, odrasli in starejši. Izobraževalni programi niso namenjeni le učencem in študentom, tudi za učiteljem, profesorjem, zaposlene v podjetjih in brezposelnim. Sektorji, ki jih program pokriva, vključujejo učenje jezikov, informacijske in komunikacijske tehnologije, priprava pravil in politik ter razširjanje obstoječih učnih vsebin in sistemov.

Vseživljenjsko učenje je danes nuja - znanje, ki smo ga pridobili skozi uradni šolski sistem v večini primerov ne zadostuje za obstanek na trgu delovne sile. Če želimo karierno napredovati - vertikalno ali horizontalno, se moramo nenehno izpopolnjevati. Tradicionalni šolski sistem težko zagotavlja aktualna znanja, za katera se pojavljajo potrebe v podjetjih in drugih organizacijah.

Predvsem znanja s področja vodstvenih spretnosti in IKT se hitro razvijajo in novostim na tem področju šolski sistemi težko sledijo. V tem primeru se pokaže koristnost vzporednih izobraževalnih sistemov, kot je na primer združenje ECQA (European Certification and Qualification Association). Pod okriljem te zveze je v zadnjih desetih letih nastalo več kot 27 kvalifikacij, predvsem iz vodstvenega področja. Potrebe po teh izobraževanjih izvirajo iz podjetij in udeležencih teh izobraževanj so večinoma zaposleni. S pridobivanjem novih znanj in formalnih certifikatov si zaposleni zagotavljajo potrditev obstoječih znanj in podjetja imajo lažjo nalogo pri zaposlovanju novih kadrov, ker lahko neposredno primerjajo njihovo usposobljenost.

2 Predstavitev projekta

Projekt SOCİRES (Social Responsibility Manager) je mednarodni projekt, v katerem sodelujejo partnerji iz šestih držav.

2.1 Partnerji in trajanje

Projekt SOCİRES je prijavil in izvaja konzorcij partnerjev: Slovenski inštitut za standardizacijo (prijavitelj, koordinator - Slovenija), proHuman d.o.o. (tehnična koordinacija - Slovenija), Gustav-Siewerth Akademie (partner - Nemčija), SIBAC GmbH (partner - Nemčija), Universidad de Alcala – UAH (partner - Španija), I.S.C.N. GesmbH (partner - Avstrija), Alexander Technological Educational Institute of Thessaloniki (partner - Grčija), Dennis Gabor College - DGC (partner - Madžarska).

Partnerske organizacije so zasebna podjetja, zasebne in javne visokošolske organizacije in javno podjetje, kar zagotavlja integracijo različnih izkušenj in vidikov v projektne rezultate (predvsem učno gradivo). Dvoletni projekt traja od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2012.

Projekt je sofinanciran s strani EU, spada v okvir Leonardo da Vinci, program Vseživljenjsko učenje (LifeLong Learning) in akcijo Razvoj inovacij (Development of Innovation).

2.2 Cilji projekta

Cilji projekta SOCIRES so:

Cilj 1: Razvoj učne in certifikacijske sheme za področje družbene odgovornosti

Učna in certifikacijska shema "Vodja za družbeno odgovornost" ("Social Responsibility Manager") bo uporabna na trgu dela in tudi v visokošolskem okolju (2. bolonjska stopnja)

Cilj 2: Razvoj učnih materialov, učnega spletnega portala in množico izpitnih vprašanj z odgovori.

Učni materiali so nastali na podlagi standarda ISO 26000, ISO 9001 in sorodnih. Namen učnih gradiv je približati znanje iz standardov, ki znajo biti precej suhoparni. Zato je učno gradivo opremljeno s vajami in študijami primerov. Spletni učni portal vsebuje učne materiale za učenje na daljavo. S tem lahko zajamemo slušatelje, ki se ne morejo udeležiti klasičnih predavanj.

Cilj 3: Izvedba testnih izobraževanj in izpitov za 260 udeležencev

Izobraževanja so v okviru projekta brezplačna, po projektu sledi faza trženja. V Sloveniji bodo izobraževanja potekala v maju in oktobru 2012 na Slovenskem inštitutu za standardizacijo, v Ljubljani.

Cilj 4: Zagotovitev trajnosti izobraževanj in certifikacij na evropskem trgu s pomočjo zveze ECQA

Certifikati, ki jih bodo udeleženci pridobili po opravljenem izpitu so veljavni kjerkoli v EU.

Cilj 5: Razširjanje informacij o pomembnosti področja družbene odgovornosti

Projekt njegovi rezultati so vredni le toliko, kolikor je razširjeno zavedanje o njih. Širjenje zavesti o družbeni odgovornosti je eden pomembnejših ciljev projekta. V okviru projekta bomo preko konferenc, obveščanj in marketinških akcij dosegli najmanj 20000 vodstvenih zaposlenih po EU.

Te cilje smo zastavili v začetku projekta in sedaj, ko je projekt na polovici, jih izpolnjujemo po planu.

2.3 Trenutno stanje projekta

Projekt SOCIRES se je z letom 2012 prevesil v drugo polovico. V letu 2011 so partnerji pripravili:

- strukturo učnega programa (t.i. skill-card), ki je tudi javno dostopna na naslovu http://www.iscn.com/projects/piconew_skill_portal/Browse/

- učne vsebine v angleškem jeziku, v obliki prosojnic in dodatnih študijskih tekstov, primerov in vaj,
- e-učni portal, ki temelji na platformi Moodle (trainings.ecqa.org),
- bazo izpitnih vprašanj in odgovorov,
- samo-ocenitveni portal (self-assesment),
- spletno stran (www.socires.eu),
- skupnost na poslovnem družabnem omrežju LinkedIn, ki služi mreženju, izmenjavi izkušenj in obveščanju,
- množico marketinških aktivnosti (mednarodne konference, članki, predstavitve, marketinški materiali,...)

V času pisanja tega prispevka (marec 2012) so se že zaključila prva testna izobraževanja in izpiti v Španiji, na Madžarskem, v Grčiji in Nemčiji. Udeleženci teh izobraževanj so bili študenti (večinoma že zaposleni) podiplomskih programov različnih smeri: pravo, informatika, filozofija. Na nekaterih ustanovah (npr. UAH Španija) za to izobraževanje v okviru študija že priznajo 3 ECTS. Odzivi udeležencev kažejo, da je vsebina zelo aktualna, vendar si želijo več praktičnih primerov.

Do konca projekta bo projektna skupina pripravila prevode učnega gradiva v nemški, madžarski, grški in španski jezik, izobrazila predavatelje ter nadaljevala z diseminacijskimi aktivnostmi. V oktobru 2012 bodo tudi v Sloveniji na voljo odprta klasična izobraževanja za vse zainteresirane.

Do konca projekta pričakujemo zaključek izobraževanj za 14 predavateljev in okoli 260 certificiranih vodij za družbeno odgovornost. Po zaključku projekta (dec. 2012) bomo vstopili v fazo t.i. uporabe rezultatov projekta in komercializacijo. Partnerji bodo ostali člani zveze ECQA in učne / certifikacijske organizacije. Tudi druge zainteresirane organizacije se bodo lahko vključile med člane in ponujale izobraževanja, izpite ali oboje.

3 Predstavitev poklica Vodja za družbeno odgovornost in novi standard

Vodja za družbeno odgovornost bo imel znanje o:

- ključnih principih družbene odgovornosti (kot so ti definirani v standardu ISO 26000),
- ostalih pomembnih modelih in povezanih temah (npr. etika, poslovanje),
- načinih prepoznavanja ključnih partnerjev družbene odgovornosti posamezne organizacije,
- metodah prilagajanja poslovnih procesov zahtevam družbene odgovornosti,
- opredeljevanju procesov družbene odgovornosti in izboljšanju poslovnih procesov,
- o primernih modelih za nadzor izvajanja družbene odgovornosti in načinih preverjanja izvajanja družbene odgovornosti ter
- nenehnem izboljševanju aktivnosti družbene odgovornosti.

Spretnosti in znanja vodje za družbeno odgovornost bodo lahko uporabile:

- vse vrste organizacij (profiten in neprofitne organizacije: podjetja, srednje velika in mala podjetja, univerze, nevladne organizacije) za zagotavljanje konkurenčne prednosti podjetja z izboljšanjem vpliva svojega delovanja na okolje in družbo, ki zagotavlja trajnostni razvoj,
- vladne in javne organizacije pri razumevanju in vrednotenju vpliva aktivnosti družbene odgovornosti določene organizacije na lokalno skupnost ali družbo v celoti,
- različne nevladne organizacije in telesa, ki delujejo na področju družbenih dejavnosti (humanitarne organizacije, kulturne organizacije ipd.) in ostale interesne skupine (npr. študenti, sindikati), za vzpostavitev sodelovanja z družbeno odgovornimi organizacijami.

Vsebina izobraževanja za poklic vodje za družbeno odgovornost je razdeljena na 3 večje sklope:

1. Razumevanje družbene odgovornosti, kjer se slušatelji seznani s temelji družbene odgovornosti,
2. Stebri družbene odgovornosti, kjer je predstavljenih 7 osnovnih stebrov družbene odgovornosti s praktičnimi primeri izvajanja le-teh v praksi in
3. Procesi in upravljanje družbene odgovornosti, kjer je predstavljen način vpeljave družbene odgovornosti v organizacijo, kar vključuje prepoznavanje, integracijo, komunikacijo in nenehno izboljševanje aktivnosti družbene odgovornosti.

Vsebina izobraževanja je usklajena z vsebino standarda ISO 26000 in zagotavlja povezavo posameznih poglavij standarda s praktičnim primeri uporabe. Podrobnejša predstavitev vsebine izobraževanja in razdelitve na module in enote je podana v preglednici 1.

Oznaka	Enota (Element)	Angleški naziv
U1	Modul 1: Razumevanje družbene odgovornosti	Understanding social responsibility
SRM.U1.E1	Razumevanje in prepoznavanje družbene odgovornosti	Understanding and recognizing social responsibility
SRM.U1.E2	Načela družbene odgovornosti	Principles of social responsibility
SRM.U1.E3	Prepoznavanje in vključevanje deležnikov	Stakeholder identification and engagement
U2	Modul 2: Osnovni stebri družbene odgovornosti	Core subjects of social responsibility
SRM.U2.E1	Organizacijsko vodenje	Organizational governance
SRM.U2.E2	Človekove pravice	Human rights
SRM.U2.E3	Okolje	The environment
SRM.U2.E4	Prakse poštenega poslovanja	Fair operating practices
SRM.U2.E6	Vključevanje družbe in razvoj	Community involvement and development
SRM.U2.E7	Vključevanje družbe in razvoj	Community involvement and development
U3	Modul 3: Procesi in upravljanje družbene odgovornosti	Processes for SR management
SRM.U3.E1	Identifikacija družbene odgovornosti v organizacijah	Identification of SR in an organization
SRM.U3.E2	Integracija družbene odgovornosti v vodstveni sistem organizacij	Integration of SRM into organization
SRM.U3.E3	Komunikacija o družbeni odgovornosti	Communication on social responsibility
SRM.U3.E4	Iniciative za družbeno odgovornost	SR Credibility and initiatives
SRM.U3.E5	Vzdržnost sistemov družbene odgovornosti	Sustainability of SRM System

Preglednica 1: Struktura izobraževanja za poklic Vodja za družbeno odgovornost

4 Vpetost v EU prostor

4.1 O zvezi ECQA

ECQA (European Certification and Qualification Association) je neprofitna organizacija s sedežem v Kremsu (Avstrija), ki združuje več institucij in na tisoče strokovnjakov iz Evrope in od drugod (ECQA, 2012). Iz letnega poročila za 2012 lahko razberemo, da je v zvezo včlanjenih okoli 60 organizacij iz 22 držav.

Zagotavlja enotno svetovno shemo za certificiranje različnih poklicev (kompetenc), ki so v večini namenjena vseživljenjskemu izobraževanju vodstvenega kadra. ECQA trenutno ponuja 27 certificiranih poklicev, katerih število se letno povečuje. Najbolj zanimive kompetence, ki jih ECQA certificira, so: vodja EU projektov, vodja inovacij, vodja e-izobraževanja, vodja poslovnih procesov, EU interni finančni nadzornik, vodja informacijske varnosti, vodja inkubatorjev, načrtovalec celovitih sistemov, vodja za izboljšanje procesov razvoja programske opreme,... in sedaj tudi vodja za družbeno odgovornost.

Zveza je do sedaj obravnavala skupaj 6200 udeležencev izpitov in podelila 5650 certifikatov (ECQA group, 2012). Nosilci certifikatov s tem dokazujejo svoje znanje kjerkoli v Evropi in svetu, se promovirajo in mrežijo. Vsak član te zveze (npr. izobraževalna ali izpitna organizacija) uporablja isto bazo izpitnih vprašanj, enaka izpitna pravila in enak elektronski izpitni sistem. Potrebe po kompetencah, ki jih ECQA certificira, prihajajo iz podjetij. To pomeni, da vsaka certifikacija nastane na podlagi realnih potreb s trga, ki jih konzorcij partnerjev preoblikuje v učni tečaj, učno gradivo, izpit in certifikat. Na takšen način zagotavlja hitro kroženje znanja med podjetji in izobraževalnimi ustanovami. ECQA certificirane kompetence in izobraževanja so na tržišču dostopna preko svetovalnih in izobraževalnih podjetij in uradnih izobraževalnih institucij (fakultete, univerze). Vsebinsko izobraževanje razvijajo in letno posodablajo odbori strokovnjakov iz podjetij in deloma tudi akademskih krogov.

Struktura ECQA izobraževanj je modularna in nivojska ter sovпада z EQF (European Qualification Framework). ECQA vodi javno centralno evidenco vseh certificiranih strokovnjakov in jih tudi promovira. Ta baza je koristna predvsem podjetjem, ki iščejo ozko usmerjene strokovnjake za svoje potrebe.

4.2 Vrste in načini izobraževanj

Večina ECQA izobraževanj je na voljo v treh oblikah: seminarji in delavnice, e-učenje in kombiniran način (blended learning). Izobraževanja lahko izvajajo organizacije, ki pridobijo naziv ECQA Učna organizacija (training organization). Vsaka učna organizacija mora zaposlovati ali imeti sklenjeno pogodbo z vsaj enim predavateljem (trainer).

V okviru projekta SOCIRES se bo v prvi fazi (do konca 2012) usposobilo 14 predavateljev (dva za vsakega partnerja v konzorciju).

Klasična Izobraževanja potekajo na načine:

- 3-dnevni strnjeni seminar
- 5-dnevni poglobljeni seminar z delavnicami

E-izobraževanja potekajo na dva načina:

- e-izobraževanje preko prilagojenega spletnega učnega okolja Moodle

- kombinirana izobraževanja potekajo delno kot klasična e-izobraževanja z dodatki klasičnih izobraževanj ali s pomočjo video-konferenc (Skype, AnyMeeting).

Različni načini podajanja informacij in sodelovanja z udeleženci zagotavljajo prilagodljivost, ker so namenjeni predvsem že zaposlenim. Zainteresirani udeleženci se lahko udeležijo izobraževanja kjerkoli v EU - trenutno v Sloveniji, Madžarski, Nemčiji, Španiji ali Grčiji. Tudi izpit lahko opravljajo kjerkoli v EU.

4.3 Izpiti in certifikati

Izpiti potekajo preko spletnega sistema, v nadzorovanem okolju certifikacijskih organizacij. Pred pristopom na izpit udeleženci pripravijo študijo primera s področja družbene odgovornosti. Vprašanja na izpitu so izbirnega tipa. Izpit traja tri ure. ECQA promovira vse udeležence, ki so uspešno opravili 11 od 16 sklopov izpitnih vprašanj (najmanj 66% na sklop).

Certifikat, ki ga udeleženci prejmejo, prikazuje, katere sklope izobraževanja je udeleženec uspešno opravil. Manjkajoče sklope lahko opravi kadarkoli kasneje.

5 Sorodna izobraževanja in certifikacije

Zavedamo se, da naše izobraževanje in certifikacija s področja družbene odgovornosti ni edino na evropskem trgu. V ta namen smo pripravili pregled in povzetek javnih informacij o sorodnih izobraževanjih. Podatki o certifikaciji podjetij niso zajeti, ker smo se osredotočili le na izobraževanja in certificiranje znanja oseb (posameznikov). Izbrali smo te, ki najvišje kotirajo v rezultatih iskalnika Google. Iz tega sklepamo, da imajo dobro razvito marketinško strategijo, SEO (Search Engine Optimization) in so zaradi tega lažje dosegljiva zainteresiranim udeležencem. Kratki predstavitvi izobraževanj sledi povzetek in primerjava med njimi.

5.1 Certifikati in izobraževanja s področja družbene odgovornosti

5.1.1 CSR Masterclass

One4All CSR je ponudnik izobraževanj iz Velike Britanije, ki se primarno osredotoča na družbeno odgovornost na korporativnem nivoju. Njihov namen je ponujati podjetjem storitve, ki bi dvigovale standard delavcev v produkcijski verigi, sledenje CO2 strategijam, povečevanje poslovne etike, človekovih pravic, zmanjševanje rabe virov, ponujanje izobraževanj. CSR Masterclass je dvodnevno izobraževanje s področja družbene odgovornosti, ki je namenjeno zasebnim podjetjem, javnemu sektorju, nevladnim in mednarodnim organizacijam, ter javni administraciji. Izobraževanja se izvajajo globalno po večini svetovnih večjih mestih. Na podlagi podatkov, ki jih podjetje ponuja ni razvidno ali njihova izobraževanja temeljijo na SA8000 ali ISO 26000 (One4All, 2012).

5.1.2 ISO 26000 Guidance on Social Responsibility

Podjetje Kinelea iz Velike Britanije ponuja organizacijam izobraževanja in svetovanja na področju družbene odgovornosti. Izobraževanja so torej namenjena le organizacijam in ne individualnim osebam. Omenjen je tudi standard ISO 26000, kar nakazuje kaj lahko od izobraževanja pričakujemo (Kinelea, 2012).

5.1.3 Sustainability and Corporate Social Responsibility

Environmental Academy iz Velike Britanije ponuja več raznovrstnih izobraževanj. Izobraževanje, ki je podobno našemu se imenuje Sustainability and Corporate Social Responsibility in je namenjeno vodstvu v organizacijah. Ob koncu izobraževanja, ki traja polovico dneva, udeleženci tudi prejmejo certifikat. Nikjer nista omenjena ISO 26000 ali SA8000 (Environmental Academy, 2012).

5.1.4 Corporate Social Responsibility Training

CBI Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands iz Nizozemske ponuja med drugim tudi izobraževanje na področju družbene odgovornosti. Ne glede na to, da je ponudnik izobraževanja iz Nizozemske, se predavanja izvajajo v angleškem jeziku. Izobraževanje je namenjeno majhnim ali srednje velikim podjetjem (CBI, 2012).

5.1.5 Certificate and Diploma of Advanced Studies in CSR

Corporate Social Responsibility je poimenovanje dela formalnega izobraževanja v Švici na univerzi v Ženevi. Izobraževanje poteka 6 mesecev, ki je razdeljeno na 9 modulov, ter vredno 30 ECTS. Na koncu izobraževanja mora udeleženec opraviti diplomu. Glede na vsa ostala izobraževanja je to veliko obsežnejše, ter zelo neprimerno za vodstvo podjetja, ki želi na hiter način osvojiti nova znanja (Corporate Social Responsibility, 2012).

5.1.6 Introduction to Corporate Social Responsibility

UNITAR oz. United Nations Institute for Training and Research je inštitut, ki spada v organizacijo Združenih narodov s sedežem v Ženevi v Švici. Ponujajo 4 mesečno izobraževanje na temo družbene odgovornosti. Izobraževanje izvajajo preko interneta. Na spletni strani inštitut izrecno ne omenja nobenega certifikata, čeprav bi to bilo za pričakovati glede na ceno in obseg samega izobraževanja. V vsebini je omenjen tudi sklop, ki obsega standard ISO 26000 (UNITAR, 2012).

5.1.7 Social Responsibility Management RS-10

AENOR je španska neprofitna organizacija za standardizacijo in certifikacijo s podružnicami v večih državah sveta. Rezultat njihovega dela je tudi izobraževanje s certificiranjem na temo družbene odgovornosti. Imenuje se Social Responsibility management RS-10 (AENOR, 2012).

5.1.8 Social Responsibility Management Systems

KELMAC Group iz Irske ponuja več potencialnih izobraževanj s vsebino različnih standardov. Glede na vsebino strani lahko sklepamo, da je večina izobraževanj še v nastajanju saj so podatki zelo pomanjkljivi. Vidna pa je informacija, da bo največji povdarek na razumevanju standarda ISO 26000 (KELMAC Group, 2012).

5.1.9 Approved CSR Practitioner

Centre for Sustainability and Excellence iz Belgije je globalna svetovalna in izobraževalna organizacija. Izvajajo izobraževanja na temo oblikovanj in implementacij strategij v zvezi z družbeno odgovornostjo. Ne ponujajo certificiranja ampak le izobraževanja (Centre for Sustainability and Excellence, 2012).

5.1.10 HERMES-OSR Training

HERMES-R je evropski projekt sponzoriran s strani EU iz programa Leonardo da Vinci. Izobraževanje HERMES_OSR je razdeljeno na 4 module. Na koncu udeleženec pridobi veljaven certifikat. Namenjeno je končni publiki oz. udeležencem ali pa učiteljem, ki nameravajo pozneje izobraževati nove udeležence (HERMES-R, 2012).

5.1.11 CSI EU

PREPARE je evropska mreža strokovnjakov na področju trajnostne potrošnje in produkcije. Eden izmed njihovih projektov je tudi CSI EU, ki zadeva ravno družbeno odgovornost oz. glavni cilj je izboljšati uvajanje družbene odgovornosti v podjetjih. Vodja tega projekta je Univerza v Mariboru. Za ta namen so pripravili izobraževanja, ki so razdeljena v 6 enot (PREPARE, 2012).

5.1.12 ISO 26000 Training

Podjetje Two Tomorrows iz Velike Britanije ponuja izobraževanja iz standarda ISO 26000, ki trajajo polovico dneva. Udeleženec ne prejme nikakršnega univerzalnega veljavnega certifikata (Two Tomorrows, 2012).

5.1.13 CSR Certified Program

CSR Company International je globalno podjetje s sedežem v Avstriji in podružnicami v večih državah sveta. Med drugimi storitvami, kot so pomoč pri uvajanju, ocenjevanju, nadzorovanju družbene odgovornosti v podjetjih, ponujajo tudi izobraževanja ter certificiranja na tem področju. Za pridobitev certifikata traja izobraževanje tri dni. Omenjajo tudi ISO 26000, ki je del samega izobraževanja, tako da udeleženci lahko vnaprej vedo kakšne bodo smernice v učni literaturi (CSR Company International, 2012).

5.2 Primerjava certificiranja in izobraževanj

V naslednji preglednici je krajša primerjava med različnimi izobraževanji ter certificiranjem, podprtimi jeziki in številu certifikatov ter izobraževanj, ki jih vsaka posamezna organizacija, v tem primeru avtor, ponuja. V primerih, kjer avtor ne ponuja certificiranja, ampak le izobraževanje, je to tudi ustrezno označeno. Omeniti velja tudi, da so zbrani podatki v tabeli le tisti, ki so javno dostopni na spletnih straneh opisanih organizacij.

Naziv izobraževanja / certifikacije	Avtor	Izobraževanje (jeziki)?	Certifikacija?	Število certifikatov / izobraževanj
ECQA Certified Social Responsibility Manager	ECQA SRM JRC (Slovenski inštitut za standardizacijo, proHuman d.o.o., Gustav-Siewerth Akademie, SIBAC GmbH, Universidad de Alcala – UAH, I.S.C.N. GesmbH, Alexander Technological Educational Institute of Thessaloniki, Dennis Gabor College - DGC)	Da, angleško, slovensko, grško, madžarsko, špansko, nemško, angleško.	Da.	V nastajanju (29 izobraževanj s certificiranjem, za SRM planirano 260 certificiranj v letu 2012)
CSR Masterclass	One4All	Da, angleško.	Ne.	Že v izvajanju (6 izobraževanj)
ISO 26000 Guidance on Social Responsibility	Kinelea	Da, angleško.	Ne.	V izvajanju.
Sustainability and Corporate Social Responsibility	Environmental Academy	Da, angleško.	Da.	V izvajanju (34 izobraževanj)
Corporate Social Responsibility Training	CBI (Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands)	Da, angleško.	Ne	V izvajanju (14 izobraževanj)
Certificate and Diploma of Advanced Studies in CSR	Corporate Social Responsibility (Universite de Geneve, mhc international ltd, HEC Geneve)	Da, angleško, francosko.	Da.	V izvajanju (1 certifikat)

Introduction to Corporate Social Responsibility	UNITAR	Da, angleško.	Ne	V izvajanju.
Social Responsibility Management RS-10	AENOR	Da, angleško, špansko.	Da.	V izvajanju (1 certifikat)
Social Responsibility Management Systems	KELMAC Group	Da, angleško.	Da.	V nastajanju (16 certifikatov)
Approved CSR Practitioner	Centre for Sustainability and Exelence	Da, angleško.	Ne.	V izvajanju (11 izobraževanj)
HERMES-OSR training	HERMES-R	Da, angleško, romunsko, francosko, portugalsko, bulgarsko.	Da.	V izvajanju (1 certifikat)
CSI EU	PREPARE	Da, angleško	Ne.	V nastajanju. ¹
ISO 26000 training	Two Tomorrows	Da, angleško.	Ne.	V izvajanju.
CSR Certified Program	CSR Company International	Da, angleško.	Da.	V izvajanju

Preglednica 2: pregled izobraževanj s področja družbene odgovornosti

Ob pregledu teh izobraževanj in certifikatov s področja družbene odgovornosti, ki so namenjeni posameznikom, se lahko vprašamo, kam umestiti SOCIRES? Razbrali smo, da zaenkrat na tržišču ne obstaja še noben ponudnik izobraževanj in certificiranja, ki bi zajemal vse to kar ponuja SOCIRES. Ena izmed prednosti je podprtost v večih evropskih jezikih. Certifikat bo možno tudi opravljati na več mestih po Evropi. Združenih je več organizacij in univerz, kar povzroča bolj raznoliko izobraževanje. Na primeru SOCIRES izobraževanja smo se izognili ekstremu, kjer bi v pripravo izobraževanja bile vpletene le akademske ustanove ali le zasebna podjetja. Tukaj univerze in zasebna sodelujejo skupaj na projektu, kar prinaša dodano vrednost v znanju, ki ga prejme udeleženec. Za certifikatom SOCIRES stoji organizacija ECQA, ki predstavlja zaupanja vredno entiteto in daje zato vrednost samemu certifikatu v več državah sveta, kjer je prisotna. Zaupanje v organizacijo ECQA se med drugim povečuje na račun vse večjega števila priznanih izobraževanj in certificiranja tudi iz drugih področjih, ki niso povezana z družbeno odgovornostjo.

Pri pregledu sorodnih izobraževanj lahko opazimo veliko fragmentacijo ponudnikov in vsebin. Pri certifikatu SOCIRES smo vidnost certifikata elegantno rešili s pomočjo organizacije ECQA. Nekatere organizacije ponujajo samo izobraževanja ali svetovanja, vendar brez certifikata. Menimo, če se oseba udeleži izobraževanja, želi biti za to tudi primerno nagrajena in dobiti mednarodno veljaven certifikat. Drug argument, ki je v prid SOCIRES projektu, je sama dostopnost certificiranja. Na izobraževanje in certificiranje se lahko prijavi vsaka oseba in ne samo organizacija oz. skupina ljudi. S tem se poveča doseg

znanja na področja, kjer do sedaj organizacije še niso razmišljale v smeri družbene odgovornosti, posamezne osebe pa imajo že motivacijo za pridobitev novih znanj in uvajanje izboljšav v delovno okolje.

Za konec bi lahko dodali, da je najpomembnejša kakovost samega izobraževanja. Le-ta prinese dodano vrednost družbi na dolgi rok. Certifikat je le potrdilo, da se posamezniku ni potrebno znova in znova dokazovati, temveč da lahko hitreje pridobi zaupanje ostalih ljudi in čimprej prične spreminjati svet na bolje.

6 Zaključek

Aktualnost tematike o družbeni odgovornosti poleg našega projekta dokazujejo tudi drugi specializirani dogodki, podjetja, inštituti in nagrade, kot so: Dogodki: 7. mednarodna konferenca Družbena odgovornost in izzivi časa - IRDO 2012, Forum socialnega podjetništva, konferenca Dinamično podjetništvo za rast gospodarstva - Spodbujanje trajnostne rasti za blagostanje in nova delovna mesta (fakulteta DOBA), konferenca Globalni trendi v socialnem podjetništvu (Socialni Inkubator) Initiative, organizacije: IRDO (www.irdo.si), EKVILIB (www.ekvilib.org), Forum za socialno podjetništvo (www.fsp.si), MDOS (Mreža za družbeno odgovornost) (www.mdos.si), Center za razvoj človeških virov (Center-RCV) (www.center-rcv.org), Socialni inkubator (www.socialni-inkubator.si).

Certifikati za podjetja in nagrade: Horus (www.horus.si), Certifikat Družini prijazno podjetje (www.certifikatdpp.si).

V Sloveniji je bil lani sprejet Zakon o socialnem podjetništvu (ZSocP). Cilji socialnega podjetništva so sorodni ciljem družbeno odgovornih podjetij (npr. krepi družbeno solidarnost in kohezijo, spodbuja sodelovanje ljudi in prostovoljsko delo, krepi inovativno sposobnost družbe za reševanje socialnih, gospodarskih, okoljskih in drugih problemov), prav tako morajo biti tudi socialna podjetja tržno naravnana in sposobna samostojno poslovati. Status socialnega podjetja bi naj podjetju v prihodnje prinesel nekatere olajšave. Slovenski zakon zelo omejuje podjetja pri pridobivanju statusa socialnega podjetja in sicer z navajanjem dejavnosti, ki jih tako podjetje lahko opravlja. Smo mnenja, da je nemogoče vnaprej predvideti ali celo predpisati, na katerih področjih lahko socialno podjetje deluje.

Za spodbujanje družbeno odgovornega podjetništva v državi smo avtorji članka mnenja, da bi bilo potrebno odgovorno obnašanje vseh vrst podjetij spodbujati z različnimi instrumenti, ne glede na pridobljen status podjetja, predvsem pa bi bilo potrebno o družbeni odgovornosti v večji meri ozaveščati ljudi.

To je tudi glavni cilj SOCIRES projekta – dodatno izobraziti zaposlene v različnih vrstah ustanov s tematikami, kot so: vključitev družbene odgovornosti v vodstvene sisteme podjetij, človekove pravice, okolje, pošteno poslovanje in vključevanje vseh deležnikov. Le z upoštevanjem celotnega spektra pogledov na delovanje organizacij, ne samo vidika kapitala, bomo lahko soustvarili družbo, prijetnejšo za bivanje.

7 Zahvala

Ta dvoletni projekt je sofinanciran s strani Evropske komisije, program Life Long Learning - akcija Development of Innovation, številka projekta: 510098 - LLP - 1 - 2010 - 1 - SI - LEONARDO - LMP. Publikacija izraža stališča avtorja, Komisija ni odgovorna za kakršnekoli posledice, povezane z uporabo teh informacij.

Literatura

- Vajde Hovat R., Messnarz R., Ekert D., Strle-Vidali M., SOCIRES (Social Responsibility Manager) project proposal documentation (2011, Februar).
- ECQA, Sodelujte v Evropskem združenju za certificiranje in kvalifikacije!, 2012, [elektronski vir], dostopno na: <http://www.ecqa.org/index.php?id=4&L=5>
- ECQA group, Facebook group [elektronski vir], dostopno na: <https://www.facebook.com/groups/81927754095/> [1.3.2012]
- ECEA, European Commission Education & Training, The Lifelong Learning Programme: education and training opportunities for all [elektronski vir], dostopno na: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm [2.3.2012]
- DCCA (2006) People & Profit – A practical guide to corporate social responsibility, Danish Commerce and Companies Agency
- Coro Strandberg Consulting (2009) The role of human resource management in corporate social responsibility - Issue brief and roadmap, Burnaby, BC, Kanada
- ISO 26000 (2010) Napotki za družbeno odgovornost, SIST
- One4All [elektronski vir], dostopno na: www.one4allcsr.com/newsite/courses/csr-masterclass/ [29.3.2012]
- Kinelea [elektronski vir], dostopno na: www.kinelea.com/social-responsibility-training.php [29.3.2012]
- Environmental Academy [elektronski vir], dostopno na: www.environmental-academy.com/training-courses/sustainability-corporate-social-responsibility-csr.html [29.3.2012]
- CBI Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands [elektronski vir], dostopno na: www.cbi.eu/?pag=175 [29.3.2012]
- Corporate Social Responsibility [elektronski vir], dostopno na: www.corporateresponsibility.ch/modules/corporate/Certificate.html [29.3.2012]
- UNITAR - United Nations Institute for Training and Research [elektronski vir], dostopno na: www.unitar.org/event/introduction-corporate-social-responsibility [29.3.2012]
- AENOR [elektronski vir], dostopno na: www.en.aenor.es/aenor/certificacion/resp_social/resp_rs10.asp [29.3.2012]
- KELMAC Group [elektronski vir], dostopno na: www.kelmactraining.com/iso_training_courses/iso26000_training/understanding_iso_26000.htm [29.3.2012]
- Centre for Sustainability and Excellence [elektronski vir], dostopno na: www.cse-net.org/Contents.aspx?CatId=105 [29.3.2012]
- HERMES-R [elektronski vir], dostopno na: www.hermes-osr.eu/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=259&Itemid=504 [29.3.2012]
- PREPARE [elektronski vir], dostopno na: www.prepare-net.com/project/csi-eu [29.3.2012]
- Two Tomorrows [elektronski vir], dostopno na: www.twotomorrows.com/services/training/iso-26000-training/ [29.3.2012]
- CSR Company International [elektronski vir], dostopno na: www.csr-company.com/csr-services-training.php [29.3.2012]
- Socialni inkubator, www.socialni-inkubator.si

- Center-RCV (Center za razvoj človeških virov), www.center-rcv.org
- IRDO, www.irdo.si
- EKVILIB, www.ekvilib.org
- MSDOS (Mreža za družbeno odgovornost), www.mdos.si
- Horus, www.horus.si
- Certifikat Družini prijazno podjetje, www.certifikatdpp.si
- Forum za socialno podjetništvo, www.fsp.si

O avtorjih

Dr. Tomislav Rozman, BICERO d.o.o., Slovenija. E-naslov: tomislav.rozman@bicero.com

Dr. Romana Vade Horvat, proHuman d.o.o., Slovenija. E-naslov: info@proHuman.si

Mag. Vesna Lešnik Štefotič, ISP, Vesna Lešnik Štefotič s. p., Slovenija. E-naslov: vesna.lesnik@triera.net

Zmago Fluks, proHuman d.o.o., Slovenija. E-maslov: zmago.fluks@gmail.com